

REDACCIO:

Josep PALLACH
32. av. de la République,
MONTGERON (S. et G.)

ADMINISTRACIO:

M. MIQUEL
26, rue des Potiers — Toulouse (H.-G.)
C. Ch. Postaux : 1792-75 - Toulouse *Preu de l'exemplar: 20 francs.*

Endavant

FEDERACIO
DEMOCRACIA
SOCIALISME

Suscripció l'any: 250 francs.

ORGAN CENTRAL DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

PREPAREM L'AVENIR

LES jornades de lluita d'aquesta primavera han estat la culminació d'un procés positiu de formació política de la joventut universitària, i d'organització social — molt més difícil — de la classe treballadora de Catalunya i de les diferents zones industrials de la península.

L'acció ha estat menada amb decisió i voluntat de victòria. No ha recígit a enderrocar la dictadura, però l'ha forçat a acusar el cop, encara que sigui amb la fatxenderia dels que temen. Només els règims que perillen tenen necessitat de proclamar-se eternals i de fer noves declaracions de principis que no engrayen a ningú. Dit això, reconeixem que les estructures reaccionàries que graviten damunt del país han estat prou fortes encara per a mantenir el dogall que l'oprimeix. Saben el que està en joc i temen qualsevol obertura democràtica que faria perillar els seus privilegis. Hi ha doncs ocasió per a reflexionar un moment sobre els caients de l'acció i les forces que la promouen.

La classe obrera i els intel·lectuals constitueixen avui l'avantguarda del combat del nostre poble. És essencial que, com una condició primera de la reeixida, es preocupin de preparar l'esdevenidor — un pervindre que depassa de molt el simple retrobament de llibertats, i que ha consolidar-les organitzant la nova societat. L'actual bullir d'idees i d'inquietuts que avui remou els nuclis actius de la nostra universitat — i d'algunes universitats espanyoles — és una penya que aquesta feina es realitza. En els cercles d'estudi, en les reunions i en els seminaris estudiantils es discuteixen i es precisen les idees que han de renovar els ambients polítics de demà. L'enllaç d'aquestes inquietuts amb la voluntat reivindicadora dels treballadors ha d'ésser una de les principals preocupacions dels nostres companys. Els obrers i els universitaris — al revés del règim — no únicament

no temen l'esdevenidor sinó que són l'esdevenidor. Això imposa deures. El més important és el de pensar seriosament els veritables problemes del país, que de vegades la necessitat de fer pactes o les exigències de l'acció conspirativa ens fa deixar a segon pla. No és insistir massa repetir que els problemes de la península avui, profundament imbricats en els d'una Europa que cerca el seu camí, són d'ordre econòmic i social, però també — essencialment — d'estructures polítiques capaces de respondre a la realitat i que, donant satisfacció a les aspiracions nacionals de Catalunya i Euzkadi, sapiguem promoure a una nova vida a tots els pobles de la península. Les darreres experiències proven la vitalitat del nostre poble, la seva vibració política. Catalunya ha d'ésser també capaç de trobar solució als greus problemes que té plantejats, interiors i externs, sense que les forces que avui menen la lluita deixin de banda l'acció de contactes i de relacions, que tard o d'hora facilitarà l'obertura democràtica que el país necessita.

Els socialistes catalans som conscients de les dificultats d'aquesta tasca. A tot arreu d'Europa, a Alemanya com als Països Nòrdics, a Anglaterra com a Àustria, el socialisme s'interroga avui de nou i fa un esforç per retrempar els vells ideals en les fórmules d'acció exigides per un món en plena transformació. Per això el socialisme és manté viu i fort en aquests països i hi polaritza els afanys de les masses obreres i esquerranes. Nosaltres hem de realitzar semblant esforç en la clandestinitat i a l'exili, amb dificultats enormes, conscients de la grandiositat de la feina i de la pobresa dels nostres mitjans. I malgrat tot, hem de fer-ho i ho farem decidits a oferir demà al nostre poble l'aplegament d'entusiasmes i de voluntats que serviran la doctrina i crearan l'instrument de renovació i d'alliberament.

La repressió franquista continua

LA DICTADURA TEM LES ENQUESTES INTERNACIONALS I FA EXPULSAR ELS DELEGATS DE LES ASSOCIACIONS ESTUDIANTILS INTERNACIONALS QUE VENIEN A VERIFICAR EL CARÀCTER ANTI-DEMOCRÀTIC DEL S.E.U.

Mes de vint estudiants detinguts a Madrid

Després de les contínues repressions universitàries, el S.E.U. — que havia impudicament demanat ingressar a la C.O. S.E.C. (Organisme universitari internacional) — no havia pogut evitar una demanda d'enquesta d'aquest organisme. Dos delegats universitaris, Juan Barros estudiant, xilè, i Peter Reiser, suís, foren encarregats de comprovar la situació universitària a Espanya i confirmar la situació dictatorial que hi regna — o impugnar-la, si no era així, tal com afirmen els partidaris de la «democràcia orgànica».

Pocs dies han bastat per a tenir una confirmació esclatant que, definitivament, exclourà els sindicats de la dictadura de tot contacte internacional. Els dos delegats arribaren a Madrid el dia 16 de maig, per a començar una enquesta que devia portar-los després a Barcelona, Sevilla, etc., etc.

El dia 21, quan s'estaven entrevintant a l'Hotel Nacional amb un estudiant, Carlos Zayas, dos policies intervingueren i detingueren l'estudiant acusat, segons sembla, de pertanyer a l'A.S.U. — Agrupació Socialista Universitària —. Més d'una vintena de detencions seguiren, i junt amb Zayas, estudiant de Dret foren detinguts enginyers, estudiants de filosofia, de Ciències Econòmiques, de l'Escola de Mines, etc., etc. Els dos delegats estrangers foren expulsats, donant-los 24 hores de temps per abandonar el territori espanyol.

La nova repressió universitària confirma brutalment el caràcter del règim del general Franco. És una dictadura que revesteix caients més o menys hipòcrites quan creu que pot enganyar. Que es mostra cínica i cruel quan creu que pot fer-ho així.

Els socialistes catalans adreçem la nostra més cordial salutació als universitaris madrilenys detinguts. Estem segurs que entre ells es troben els homes, que al costat de la classe treballadora, saben comprendre les realitats socials espanyoles i que també han sabut comprendre el

(Passa a la pàg. 2.)

REUNIO DEL CONSELL DE COORDINACIO DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

Com cada any, aquest estiu es reunirà el Consell de Coordinació del Moviment Socialista de Catalunya que ha d'examinar, junt amb la tasca acoimplerta durant els dotze mesos transcorreguts, l'actual situació política catalana i espanyola i les perspectives d'acció que presenta, nomenant els organismes dirigents del nostre partit.

Els socialistes catalans, convençuts de les virtuts de la vida democràtica, ens esforçem en practicar-la en totes les circumstàncies, àdhuc les difícils de l'exili actual.

El Butlletí Interior del Moviment, que ha sortit amb un cert retard per causes ben alienes a la nostra voluntat, publicarà, junt amb el report del Consell General, les posicions polítiques que han d'ésser trameses al company A. Iborra, i que seran discutides per les Seccions i pel Consell de Coordinació. El C. C. que tindrà lloc en principi durant la segona quinzena d'agost, serà convocat definitivament, al lloc i data precisa, a través dels conductes regulars.

TOT CAMINANT DUES POLITIQUES

REFLEXIO feta, a mi em seria impossible convertir-me en defensor de la política actual dels Estats Unis o de l'Unió Soviètica.

Aquesta afirmació pejorativa i global sobre l'actuació política dels dos governs, cuvi els més forts del món, hom podria creure que obeeix a una actitud de tendència, és a dir, que militant com sóc d'una organització socialista i democràtica crític llur actuació inspirat únicament per les idees que professo.

No. No és així. Són llurs actes, llurs pensaments, tot un estil de governar que m'afuen la repugnància a aprovar-los i ni tant sols a tolerar-los sense la meua protesta.

Pel que fan, hom diria que aquest món és únicament d'ells. Mai la força material, solament la material, no s'havia fet prevaler tant com ara. Tot ho supediten a llurs conveniències. Tot ve després de llurs interessos. I la fàisió és grollera i el suportar-los esdevé humiliant i profundament desagradable.

No hi ha lloc a opció. Les dues polítiques són pariones. Malgrat que la una es vanti de defensar la llibertat i la democràcia, i l'altra la justícia social, per damunt d'aquest enunciat plausible hi posen la desenfrenada egolatria i un desig de domini il·limitat. Són dues polítiques de rapinya.

On hi ha un dictador que sotmet el poble a la més afrosa misèria, li nega la llibertat i el dret i fa prevaler l'arbitrari, ja podeu dir que està recolzat per la política americana: Franco, Trujillo, Batista, etc.

En els Estats on l'exercici de la democràcia és una realitat, on la classe obrera unida tindria prou força per a decidir el seu destí, la U.R.S.S. hi manté una sucursal del Partit comunista només amb fins divisionistes i per a especular a favor de les seves conveniències i també per a evitar l'adveniment d'un règim socialista i democràtic.

I cada dia noves proves s'acumulen

Per Enric BRUFAU

per a demostrar la dual pretensió d'aquestes forces les quals s'atreveixen ja a considerar els altres governaments del món, o bé com pobres titelles, o —encara que sembli paradoxal— com únics responsables de la malaurança present. A Hongria, Krutzev, a la fàbrica de Csepel —un dels fogars de la insurrecció del novembre del 1956— després d'haver afirmat solemnement que l'exèrcit soviètic anirà si cal, una altra vegada a aplastar qualsevol revolta contrarevolucionària— ço que en llenguatge entenedor vol dir qualsevol intent d'alliberació del poble d'Hongria del comunisme imperialista—, atacà a Nagy i els indefensos governants assassinats per les seves armes.

I en el Rose Garden de la Casa Blanca, l'inefable Eisenhower, davant 200 delegats de la 51 Conferència de la Federació Aeronàutica Internacional, tractant de denunciar les causes de la trista situació present, ha dit que «els governs són molt més estúpids que llurs pobles», és a dir, tots els governs del món, menys el nord-americà, car altrament fora imperdonable que ell seguís governant un poble de 170 millions d'habitants en semblants condicions.

Dues polítiques? En el fons una sola política, l'imperialisme desenfrenat i el domini del planeta sense consideració als pobles i sense cap sentiment de llibertat, de democràcia i de justícia social.

(Ve de la pàg. 1)

drama de la nostra Universitat i de la cultura catalana perseguida ferotjament pel franquisme. Les noves generacions universitàries catalanes han de trobar —i trobaran— demà els interlocutors amb els quals podran establir el diàleg fecund per establir, sobre la base de la llibertat dels homes i dels pobles, aquesta nova Espanya que Catalunya propugna i que ha de bastir el socialisme.

LA DICTADURA «VITALICIA» NO INSPIRA CONFIANÇA A MINGU

Durant aquestes setmanes han proliferat els manifest, les declaracions i els viatges a l'estranger d'importants dirigents de les dretes espanyoles, començant pel viatge de Don Juan i acabant amb els de conspicus dirigents integristes i importants personalitats financeres espanyoles.

A desgrats de la proclamació dels famosos «puntos», del dictador que haurien d'ésser acceptats per qualsevol successor, els monàrquics han fundat la Unió Española, reconeixent com a rei a Don Juan i propugnant per una monarquia constitucional, ben poc democràtica.

Igualment s'ha fet conèixer un document de les forces «accidentalistes», que semblen reunir personalitats democrata-cristianes i que ho i afirmant que la monarquia «pot movilitzar a alguns sectors molt importants i comptar amb recolzaments susceptibles d'enderrocar el règim», preconitza la instauració d'un «Govern Provisional dintre l'actual declaració de Reino», i el compromís de convocar eleccions lliures en el plaç de tres anys.

Al costat d'això, i com pot veure's en un altre lloc d'aquesta edició, els medis bancaris internacionals expressen la més gran desconfiança en el futur de l'actual règim espanyol, mentre Perez Embid i el propi Calvo Serer en el «Monde», es proclament també monàrquics i diuen que l'Opus Dei no té res a veure amb la dictadura actual.

Així, malgrat les balandronades del dictador i les ovacions dels Galin-sogues de les «Cortes», les forces dretanes cerquen desesperadament una «solució». La darrera paraula però la dirà el poble. I la dirà afirmant les seves reivindicacions que són de llibertat i de justícia social.

UN BALANÇ NECESSARI

Llegiem, fa dies, les consideracions d'un autor interessat pels problemes hispànics segons les quals una de les causes decisives que varen motivar l'aixecament franquista fou el desig de negar dins la violència, l'evolució autonomista del Nord i del Llevant de la península.

El desig d'un Estat Unitari hauria nascut cara a les descentralitzacions mencionades més que a causa de l'orientació institucional de la República del 1931, sotmesa a un pretés perill comunista tant de voltes esmentat pels proconsuls del règim del Capdill.

Falten encara documents i estudis històrics sobre la breu República i el règim que la suplanta per a poder establir tal idea sobre bases sòlides acuradament crítiques.

No cal negar però que la tesi mereix atenció i estudi; precisant-ne un cert aspecte fins i tot ens sembla hastant racional.

Es cert que una bona part de les dificultats que han complicat la tasca de l'Estat Espanyol de fa molts anys ençà provenen del Nord i del Llevant.

Dificultats d'ordre polític i social.

Políticament, catalans i bases perseguien una acció autonomista tenaç, considerada en general a Madrid com una posició anti-espanyola.

Socialment (si a les regions citades sumem Astúries), la classe treballadora més seriosament organitzada que en la resta de la península, ha portat quasibé constantment la bandera de la reivindicació.

S'ha procurat sempre, en alt lloc, diferenciar els dos problemes: « divide v vencerás ».

Resolent-los a part l'un de l'altre es a dir no resolent res d'una manera definitiva, esdevé més fàcil interessar a les solucions de força sectors d'opinió que, mal informats, prenen sovint posició contra llurs pròpies aspiracions, voluntats i interessos.

La massa treballadora ha estat amb freqüència orientada contra l'autonomia presentada com una posició egoïsta d'alguns deformant-la sota apel·lacions que es volia ridícules: els de la ceba, nosaltres sols, etc.

La burgesia, sovint, ha lluitat el cor content o almenys ha aplaudit calurosament cada volta que als pobles mencionats s'ha pogut fet avortar alguna reivindicació social.

El règim franquista ha disfressat de força l'Estat espanyol i l'ha transformat en un «...instrument totalitari al servei de l'integralitat de la patria, i sindicalista en tant que representant una reacció contra el capitalisme liberal així com també contra el materialisme marxista...».

La present citació, extreta del preambul del «Fuero» del treball, mostra bé la diferenciació establerta.

Per a nosaltres els dos problemes resulten particularment clars si es consideren sota un denominador comú: l'aspecte econòmic. Els dos problemes esdevenen un sol problema.

Els problemes autonomistes o naciona-

listes considerats existeixen: troben arrels en l'història, en l'etnologia, en la llengua, etc. i sobretot en una voluntat repetidament manifestada.

per JORDI COSTA I ROCA

El que complica llur solució es que situen el desig d'autonomia en les zones de la península més desenvolupades econòmicament. Lluir industrialització, l'evolució de llurs factors de producció en fan bastions d'un capitalisme avançat, contemporanis dels mitjans de producció de la resta d'Espanya comparables encara amb el règim de pagesia medieval.

Qui diu capitalisme avançat, diu classe treballadora avançada: preparada a la lluita de classes, a l'emancipació.

I ací toquem del dit la llaga de que es plany la classe opressorà espanyola avui representada per la plutocràcia franquista.

Hom s'imagina el desequilibri provocat en el Centre-Sur de la península per la co-existència amb regions perifèriques vivint sota un règim democràtic, sòlid, en evolució continua vers l'economia d'Estat?

Ara per ara, i de molts anys ençà, cada empena de progrés provenint d'aquestes regions es ofegada per la força pels reaccionaris del Centre-Sur, majoritaris, ajudats pels reaccionaris del Nord i del Llevant minoritaris.

Però, juglades aquestes ultimes en cada quadre polític particular, com reaccionar davant el progrés institucional dels països perifèrics de cara a llurs masses treballadors conscients i organitzades?

I com evitar les incidències indispensables nascudes d'una vida econòmica comuna, i d'uns lligams culturals mantinguts vius per la proximitat i per la fraternitat entre els pobles hispànics?

La reacció, l'oposició dels cacics del Centre-Sur seria impossible; l'evolució per contacte, contrast i exemple seria segura, regular, irreversible, i així s'emanciparia el proletariat central de la situació actual, tant pròxima encara de l'esclavatge de l'Edat Mitjana.

Es veu doncs tota l'importància que es pot donar a l'opinió que hem recollit si es precisa que l'idea autonomista o nacionalista del Llevant i del Nord va estratègicament lligada, es confon, amb el problema polític i social de tots els pobles hispànics: la llibertat per Catalunya i Euzkadi representa la destrucció per evolució ràpida de la societat feudal del Centre-Sur.

Les vagues darreres mostren l'increment que va prenent la lluita contra la misèria i l'opressió franquistes.

Demostren que no hi ha res de canviat en el fons malgrat vint anys d'abolició de llibertat.

Ni el corporatisme falangista amb els seus sindicats verticals, ni el casament de l'Estat franquista amb la teologia «toledana», ni la tentacular puixança dels militars no han resolt res.

I la superestructura de l'Estat actual continua rebent els sotrats de les forces vives dels pobles del Nord i del Llevant.

NAIXENÇA I FALLIDA D'UN PARTIT

Fruit de les al·lisonadores jornades d'octubre del 35, quatre partits, la Unió Socialista de Catalunya, Partit Català proletari, Federació catalana del P.S.O.E. i el Partit Comunista de Catalunya convingueren la unitat d'acció mitjançant un Comitè d'enllaç. A conseqüència de la desfeta, per el mancat cop Badia-Dencàs, de la coalició de partits republicans va prendre més cos la idea de la creació d'un sol partit socialista-marxista de la classe obrera de Catalunya. La sublevació feixista del juliol del 36 va accelerar la fusió dels quatre partits esmentats i va donar naixença al Partit Socialista Unificat de Catalunya.

Per bé que de la barreja i soldadura d'aquells partits semblava que no podia pervenir cap influència centralista, tots sabem que a les poques hores d'aquella realització les intrigues i maniobres feren del P.S.U.C. el que sempre havia estat el pla d'alguns és a dir una secció del Partit Comunista Espanyol. Així es liquidaven les il·lusions posades en una realització històrica de formar un gran partit nacional català i ens convertirem en un partit satèl·lit, partit dirigit des de fora, incapaç de pensar per ell mateix.

Els fets i els anys, però, han esmicolat els fonaments d'aquella pretensió antinacional. La història d'aquests anys i la inconducta dels autonomenats dirigents han fet que aquells que havien treballat abnegadament per la realització del P.S.U.C. s'allunyin esporadits per no participar en la trista responsabilitat. Escampades, doncs, les desferres del que fou el P.S.U.C., absorbides pel Partit Comunista Espanyol, amb la situació creada per la dominació franquista i havent de comptar amb les generacions sorgides en aquests vint anys d'absència dels uns i captiveri dels altres, cal preguntar-nos amb el necessari coratge què cal fer i quina ha d'ésser la nostra conducta.

Ens cal raonar, ens cal ésser objectius i ens hem de preguntar on anirem a parar les nostres conviccions socialistes i les nostres essències democràtiques. Hem d'ésser valents i resoluts i hem de comprendre que no ens fa menester una democràcia «centralitzada», que hem de sostenir una democràcia viva, una democràcia operant, que serveixi els imperatius individualistes dels catalans i que si no ens posa a la capdavantera dels po-

Si, com creiem, l'idea que hem exposat es bona, ho seria que l'estudiessin els polítics del demà i sobretot els treballadors de tot Espanya.

L'autonomia, el federalisme, representaran probablement l'autodafé on vindrà a consumir-se per sempre el triumvirat que manté una gran part d'Espanya sota un règim feudal: l'Església oficial, els militars i els cacics terratinents.

Es sobretot als pobles català i base als que pertoca el deure històric d'ésser els emancipadors de la classe obrera peninsular.

bles democràtics d'Occident, ens dongui almenys la satisfacció de recuperar els vint anys de privacions, d'esclavatge i de vergonya que el franquisme ens ha im-

per Josep JOVER

posat i que ens obri el camí de guanyar i consolidar ls nostres drets nacionals. Finalment, ens hem de preguntar com podem reeixir millor en aquesta tasca imperativa, que a ben segur no seria mantenint una disfressa de socialisme català, sino responent com a homes al necessari coronament d'una història dramàtica com la que va viure el nostre poble en el curs de la gesta gegantina de la guerra civil i dels sofriments i penuries que l'han seguida.

Homes socialistes, fills d'una Catalunya que vol ésser lliure, impregnada d'un sentiment polític i social, humà i democràtic, per la mateixa raó del nostre ésser hem de complir el nostre magnífic treball: El Moviment Socialista de Catalunya, partit autènticament català, partit autènticament democràtic, és el partit de tots els socialistes catalans, el partit que vol i sabrà aglutinar totes les voluntats socialistes, el partit de l'avui i del demà, que ens obri la ruta i dins del qual tu i jo, com ahir, com en les lluites passades, colze per colze, prosseguirem la nostra marxa vers la victòria del socialisme català i del socialisme universal.

L'opinió dels banquers

Un article de «Le Capital»

«Le Capital», diari francès de l'alta banca, ha publicat un important article que és considerat en els medis competents com una veritable advertència als financers internacionals que podrien estar temptats d'invertir diners a Espanya. El diagnòstic dels banquers francesos és clar: el règim espanyol està malferit, «malgrat que no pugui dir-se el temps que pot sobreviure». El fracàs de la política econòmica i social del general Franco el condemna i en un plaç més o menys breu el perdrà», diu, després d'analitzar la pèrdua de prestigi per la política seguida amb el Marroc. Enfront d'una població rural miserable, hi ha el luxe d'una triple aristocràcia (nobiliària, política i econòmica)», senyala l'autòr de l'article. L'escàndol s'ha volgut perpetuar amb la cobertura de «l'ordre». Però «l'excés de compressió ha arribat al màxim i evoluciona vers l'explosió».

L'article acaba dient: «El general Franco només té una solució: assegurar l'arribada al poder d'uns homes o d'uns equips d'economistes o de sociòlegs que comprenquin la realitat». Però es pot temer que no comprenqui aquesta necessitat i així fora desastrós per Espanya i per Europa. L'Espanya franquista s'està movent i planteja un inquietant interrogant. Un de més.»

MIES SOCIALISME

LA lluita aferrissada que hem de sostenir per alliberar el nostre poble i la cooperació necessària amb homes i partits de distinta ideologia per tal d'accelerar aquella finalitat primordial no ha de distreure ni refredar el nostre fervor socialista que és la llum de l'avenir per tots els pobles de la terra. Encara llegiem en un editorial del «New York Times» del 13 d'abril: «Tant mateix, l'anomenat sistema capitalista no és cap sistema sinó una sèrie d'improvitzacions contingudes en un marc molt fluïx per un instint de llibertat. El seu rendiment de producció i de benestar general és immensament superior al de qualsevol dictadura comunista.»

per M. SERRA I MORET

Els que viuen en plena llibertat i democràcia es poden permetre aquestes consideracions perquè l'ascensió humana és en ells una realitat i el gaudi dels beneficis morals i materials de la civilització és més o menys asequible a tots. Però els que viuen en les tenebres, com els espanyols, i no poden tastar cap dels beneficis de la civilització, poden creure que el capitalisme és un terme i un paradís, sobretot si se'l compara amb l'esclavisme i el feudalisme a que estan condemnats. Per això escau de retreure els clars conceptes del cap del Partit Laborista britànic, Hugh Gaitskell, en el darrer Congrés celebrat a Brighton, en la lliure i capitalista Anglaterra que acaba de donar una nova victòria electoral als socialistes i els portarà novament al poder abans de gaire:

«Esmentaré en primer terme la igualtat i la justícia social i no demano mercè per afirmar que sempre han constituït el nucli de la meua fe socialista. Aquests elements tenen conseqüències de llong abast. Aquest sentiment nostre, l'instint que certament uneix tots els socialistes en el sentit que no caben en el món d'avui gent de primera i de segona classe, en el sentit que en el món actual no cap un sistema classista de la societat i en el sentit que en el món present no escau que cap nació governi permanentment sobre una altra per una raó inherent o falsa, forma tot plegat el nus de la idea fonamental, la noció bàsica i clara de la igualtat social.»

Des del cim de l'Imperi britànic, els cridats a regir-lo, els socialistes, anticipen i practiquen els principis de justícia social i d'independència de les nacions i donen la gran lliçó de l'eficiència i virtuositat dels grans ideals. Proliferen els estats lliures que constituïen l'armadura de l'Imperi més gran que han vist els segles, s'eleva constantment el nivell de les classes productores, es mantenen totes les formes de dret i llibertat individual i pública, s'igualava la societat, no en la misèria i la ignorància, sinó en el saber, en el gaudi, en el benestar econòmic, en una ascensió global, entera, constant.

Tot això és socialisme del bo, autèntic, fecund, socialisme que ha d'impregnar tota la gent catalana tants anys sotmesa a totes les arbitrarietats a tots els despotismes. Cap nació no pot governar permanentment sobre una altra diu el socialisme universal, però pels catalans, pels que volen la independència del seu poble i de la seva terra, la veritat és prou diàfana que no és solament la tirania forastera la que cal foragitar, sinó la pròpia, l'autòctona, la que fa els homes dependents, incapaços, miserables. Totes les llibertats són solidàries, totes les dominacions són execrables i odioses. I els socialistes sabem que la llibertat, el dret, la justícia, tant les individuals com les col·lectives, no es guanyen ni es conserven fragmentàriament, sinó en el conjunt, en l'exercici vital, en el metabolisme funcional que ens fa sensibles, aptes per la llibertat i al mateix temps capaços per a guanyar-la, gaudir-la i ajudar els altres a obtenir-la i a consolidar-la.

Socialistes, ben socialistes, que per nosaltres la llibertat no és un mite ni una quimera, sinó una forma de vida, la vida digna de l'home civilitzat, intel·ligent, sensible, íntegrament humà.

APOSTOLS I MERCADERS DE PERE FOIX

per A. BUESO.

Diguem tot seguit que el títol no correspon totalment a l'obra. Pere Foix ens presenta els apòstols, però ens deixa a deure els mercaders. Els apòstols són Joan Roigé, Josep Maria Foix, Salvador Seguí, Angel Pestanya, Joan Peiró, Eusebi C. Carbó. De tots aquells homes fa Pere Foix una biografia compendiada però sincera i brillant. Diem sincera el que no vol dir, al nostre entendre, «verídica». Amb una honradesa d'escriptor ja no gaire en ús, el biògraf ens presenta la vida d'uns capdavanters obrers de Catalunya, des d'un punt de vista personal. I és per aquesta qualitat que no li podem discutir les apreciacions que fa referent a possibles evolucions que podien haver tingut alguns dels biografats, de no morir prematurament.

El llibre de l'amic Foix ha tingut la virtut primordial d'aixecar protestes i promoure discussions. Això, a més d'èsser el camí de l'èxit, vol dir que el llibre diu coses, té cara i ulls i el que és millor, profunditza.

Les més grans discrepàncies i les protestes més vehements han sorgit al voltant del que Pere Foix diu de Salvador Seguí. Creiem sincerament que és aquest un punt discutible del seu llibre. Seguí fou un gegant de les idees, sobrepujant de molt a tots els seus contemporanis de les files proletàries. Morí precisament quan devia arribar el moment de definir-se. No li deixaren fer-ho les bales assassines. I de llavors ençà totes les escoles de caràcter social se'l volen apropiat com a quelcom seu. Inclús els comunistes ho han intentat. I en això si que podem ésser contundents. Seguí, de viure, hauria pogut ésser-ho tot menys comunista. La seva enorme personalitat, el concepte serà que tenia de la llibertat, el feia absolutament incompatible amb l'absurd dogmatisme comanat des de Moscou.

Cal reconèixer que el Noi tenia totes les condicions del cap polític: talent natural, arrogant figura física, veu mascla i clara, oratòria formidable, memòria privilegiada, serenitat a tota prova, tot, en fi, de l'arrossegador de masses... Però del que portava a dintre, del que hagués fet en el percindre, ell sol ho sabia i s'emportà el secret a la tomba.

Ens manca espai per a parlar com caldria de les altres biografies. En totes però, Foix ha posat talent, respecte i amistat. Això, l'amistat, tal vegada li ha fet convertir en apòstol a qui mancava de geni per ésser-ho.

Apòstols i Mercaders és un llibre interessantíssim que ha vingut a omplir un buit en la literatura catalana. La presentació de l'autor, pel nostre amic M. Serra i Moret són dotze pàgines que valen un altre llibre.

EL SERVEI DE LLIBRERIA DEL MOVIMENT

Alguns lectors s'han adreçat a nosaltres demanant-nos on podrien trobar els llibres recents «Ciutadania Catalana» i «Apòstols i Mercaders», publicats recentment pels nostres companys Serra i Moret i Pere Foix.

Per totes les comandes d'aquests llibres cal adreçar-se al company M. Miquel, 26, rue des Potiers, Toulouse, el qual pot també proporcionar exemplars de la «Crida a la Joventut Catalana», de Serra i Moret i del «Nostre Combat», de Josep Pallach.

Société Générale d'Impression
Toulouse

Le gérant : A. IBORRA